

Protokół posiedzenia Komitetu Nauk Historycznych PAN z 2 lipca 2020 r.

Posiedzenie otworzył przewodniczący Komitetu Nauk Historycznych PAN prof. dr hab. Tomasz Schramm. Po powitaniu zebranych i przypomnieniu porządku obrad Przewodniczący wręczył akty nominacyjne na członków Komitetu w kadencji 2020-2023 nieobecnym na pierwszym posiedzeniu wybranym członkom oraz dwóm członkom PAN, którzy wyrazili chęć udziału w pracach Komitetu.

Przewodniczący rozpoczynając obrady przypomniał o miejscu i zadaniach Komitetu w ramach funkcjonowania Polskiej Akademii Nauk. Wynikają one z art. 36 ustawy o PAN, a głównym zadaniem Komitetu, jak podkreślał Przewodniczący, jest tu dyskusja nad istotnymi problemami nauk historycznych, podjęcie ich oceny i określenie potrzeb oraz organizowanie debat środowiskowych.

Przechodząc do pierwszego punktu posiedzenia Przewodniczący przypomniał, że w strukturze Komitetu do tej pory funkcjonowały liczne Zespoły skupiające badaczy zajmujących się różnymi zakresami badań historycznych. Wedle nowego regulaminu PAN, w strukturze Komitetu mogą nadal powstawać Komisje, na których czele mogą stać jedynie członkowie Komitetu. W związku z tym Przewodniczący zaproponował dokooptowanie do składu Komitetu kilku wybitnych specjalistów, którzy mogliby stanąć na czele niektórych Komisji.

Zaproponował więc poparcie wniosku o powołanie do składu Komitetu:

- dr hab. prof. IAE PAN Mateusza Boguckiego, który miałby przewodniczyć Komisji Studiów Numizmatycznych;
- prof. dr hab. Wojciecha Iwańczaka, który miałby przewodniczyć Komisji Historii Czech i Stosunków Polsko-Czeskich;
- prof. dr hab. Marii Judy, która miałaby przewodniczyć Komisji Historii Książki i Bibliotek; nieobecna na posiedzeniu prof. Maria Juda zaproponowała w nadesłanym mailu zmianę nazwy komisji na: „Komisja Historii Kultury Książki”
- prof. dr hab. Andrzeja Zakrzewskiego, który miałby przewodniczyć Komisji Lituanistycznej.
- dr hab. prof. UJ Zenona Piecha, który miałby przewodniczyć Komisji Nauk Pomocniczych Historii i Edytorstwa. zenon.piech@uj.edu.pl

Na wniosek prof. dr hab. Wojciecha Kriegseisena, poparty przez zgromadzonych, głosowanie nad tymi kandydaturami odbyło się blokowo. Komitet jednogłośnie poparł wniosek o powołanie wszystkich zaprezentowanych kandydatów w skład Komitetu.

W kolejnym punkcie posiedzenia Przewodniczący zaproponował, by wszystkie Zespoły pracujące w ramach Komitetu kontynuowały swą pracę jako Komisje. Poprosił w związku z

tym kandydatów na przewodniczących tych zespołów o krótkie informacje o dotychczasowej działalności i planach na przyszłość:

Kolejno głos zabrali:

- prof. dr hab. Krzysztof Mikulski – przewodniczący Komisji Historii Miast,
- prof. dr hab. Norbert Kasperek – przewodniczący Komisji Historii Wojskowości,
- dr hab. Katarzyna Sierakowska – przewodnicząca Komisji Historii Kobiet,
- dr hab. Bożena Czwojdrak – przewodnicząca Komisji Studiów Słowiańskich i Wschodnioeuropejskich,
- dr hab. Danuta Konieczka-Śliwińska – przewodnicząca Komisji Dydaktyki Historii,
- dr hab. prof. IAE PAN Mateusz Bogucki przewodniczący Komisji Studiów Numizmatycznych,
- prof. dr hab. Wojciech Iwańczak przewodniczący Komisji Historii Czech i Stosunków Polsko-Czeskich, iwanczak@ignatianum.edu.pl.
- prof. dr hab. Andrzej Zakrzewski przewodniczący Komisji Lituanistycznej.

Przewodniczący poinformował też o wpłynięciu wniosków o utworzenie trzech nowych Komisji. Poprosił wnioskodawców o uzasadnienie tych wniosków.

Prof. dr hab. Cezary Kukło zaprezentował wniosek o powołanie Komisji Struktur Demograficznych.

Prof. dr hab. Jan A. Pomorski zaprezentował wniosek o powołanie Komisji Teorii Historiografii i Metodologii, na której przewodniczącą zaproponował nieobecną na spotkaniu prof. dr hab. Ewę Domańską.

Dr hab. Joanna Wojdon przedstawiła wniosek o powołanie Komisji Historii Publicznej. Ta ostatnia sprawa wywołała dyskusję dotyczącą nazwy Komisji. Głos zabrali tu prof. prof. J. A. Pomorski, W. Kriegseisen, D. Stola, A. Landau-Czajka i A. Sułek. Zabierający głos podkreślali, że przedkładanie angielskiej nazwy *public history*, jako historia publiczna jest niezręczne i proponowali zmiany w tłumaczeniu. Ustalenie nazwy komisji powierzono Prezydium w porozumieniu z dr hab. Joanną Wojdon oraz dyskutantami.

Następnie Przewodniczący poinformował, że regulamin PAN § 5 pkt 7 stanowi, że „W skład poszczególnych sekcji, komisji i zespołów zadaniowych nie może wchodzić więcej niż 10 osób”. W dotychczasowej praktyce pracy Komitetu zespoły/komitety były znacznie liczniejsze. Ta nowa regulacja wymaga więc przeformułowania dotychczasowej ich postaci i powoływania obok członków komisji ich współpracowników. W dyskusji nad tą sprawą głos zabrali prof. prof. W. Iwańczak, K. Mikulski i A. Zakrzewski. Podkreślano, że to rozwiązanie jest niezrozumiałe i zakłóca ustalony od wielu kadencji sposób pracy Komitetu Nauk Historycznych; wyrażone zostało przypuszczenie że może ono być jedynie skutkiem dążenia do oszczędności. Przewodniczący zobowiązał się więc do podjęcia wobec Prezydium PAN starań w sprawie zmiany tych zasad.

Komitet jednogłośnie zaakceptował powołanie na przewodniczących Komisji zaprezentowanych kandydatur oraz poparł powołanie trzech nowych Komisji, jednak z zastrzeżeniem, że nazwa Komisji Historii Publicznej może ulec zmianie.

Przechodząc do kolejnego punktu porządku dziennego Przewodniczący poinformował, że Komitet może zgodnie z regulaminem dokooptować do swego składu jeszcze pięciu specjalistów np. dyrektorów muzeów czy archiwów. W dyskusji nad tą sprawą wypowiedzieli się prof. J. Pomorski przekonując, że wybór powinien dotyczyć osób autentycznie zaangażowanych w życie środowiska historycznego, prof. W. Iwańczak proponował kandydaturę dyrektora Muzeum Narodowego, a prof. A. Sułek dyrektora Ośrodka Polskiego w Berlinie. Jednak prof. D. Stola zaproponował, by wybierać konkretne osoby, a nie instytucje, które za nimi stoją. Zdanie D. Stoli poparł R. Wnuk, C. Kukło o K. Mikulski. Zdecydowano, by sprawą tą zająć się na kolejnym posiedzeniu.

W punkcie 3 posiedzenia Komitet zajął się nagrodą im. Joachima Lelewela. Przewodniczący wyraził opinię, że na potrzeby nagrody wystarczający jest istniejący regulamin przyznawania nagród naukowych Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN. Na prośbę Przewodniczącego sekretarz Komitetu dr hab. prof. ucz. Małgorzata Karpińska poinformowała o warunkach formalnych oraz terminie nadsyłania zgłoszeń do nagrody.

W punkcie 5 i 6 Przewodniczący poinformował, że Prezydium Komitetu w oparciu o ramowy projekt regulaminu, przygotowuje regulamin Komitetu. Prezydium pracuje także nad przygotowaniem planu pracy Komitetu na kadencję 2020-2023. W związku z tym czeka na szczegółowe plany pracy poszczególnych Komisji.

Na koniec prof. K. Mikulski poinformował, że w ramach PTH pracują identyczne komisje, jak te przy Komitecie i zachęcił do współpracy. Przewodniczący Komitetu prof. T. Schramm podkreślił, że związek i współpraca Komitetu z PTH należą do tradycji i ma nadzieję, że będą kontynuowane.

Wobec braku wniosków i pytań przewodniczący zakończył posiedzenie.

Prof. dr hab. Tomasz Schramm

Przewodniczący

Komitetu Nauk Historycznych PAN

dr hab. Małgorzata Karpińska

Sekretarz

Komitetu Nauk Historycznych PAN